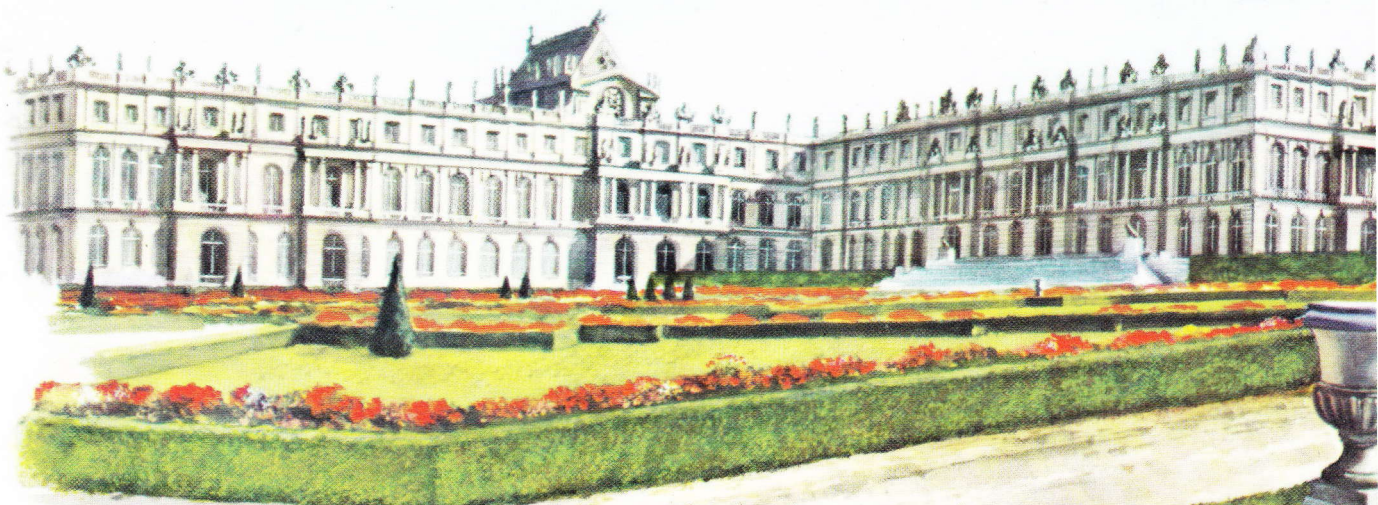

Versailles

Over het prachtige kasteel van Versailles schreef reeds in 1685 Madame de Sevigné "Deze vorm van koninklijke schoonheid is enig in de wereld". Die woorden kunnen wij nu nog ten volle beamen. De kern van dit grootse complex is een jachtslot, door Lodewijk XIII gebouwd. Lodewijk XIV, de "Zonnekoning", liet op dezelfde plaats een nieuw paleis optrekken, dat door zijn grootsheid en zijn rijkdom een passende omlijsting moest vormen voor zijn absolute koninklijke macht, die, zo meende hij, van God zelf kwam. Dit paleis werd het machtigste bouwwerk van de barok en de rococo in Frankrijk, maar men vindt er tevens neoklassieke elementen in weer. De Franse koningen, o.a. Lodewijk XV en zelfs Lodewijk Filips, de laatste koning van Frankrijk, lieten er nog steeds bijbouwen en verbouwen.

Le Vau en Mansart waren de twee belangrijkste architecten. De decoratie van de vele vertrekken en vooral de schilderijen op de muren zijn voor een belangrijk deel het werk van Mignard en Lebrun. Het prachtige park, een toonbeeld van de Franse tuinarchitectuur, werd aangelegd door Le Nôtre.

Hoe groots en rijk het kasteel van Versailles ook is, toch heeft het

ook vele onpraktische kanten. In de tijd van Lodewijk XIV woonden er duizenden mensen, maar toch lieten o.a. de hygiënische uitrusting en het comfort zeer veel te wensen over. Hier en daar verspreide bronzen waterbekkens waren de enige wasgelegenheden. Water schenen de bewoners slechts weinig te gebruiken, parfum, integendeel, gebruikten ze overvloedig. De hoge ramen waren zeer massief en stijlvol, maar konden de tocht niet tegenhouden. De schoorstenen, bestemd voor open haardvuren, trokken zeer slecht. In de grote zalen was het 's winters bijna even koud als buiten. Het moet ons dan ook niet verwonderen, dat vele leden van het hof door reuma en longkwalen werden geplaagd, temeer omdat sommigen, bij gebrek aan plaats, verplicht waren de nacht door te brengen in de traphallen!

Deze nadelen beletten echter niet, dat de zonnekoning en zijn gevolg een leven leidden, gekenmerkt door grote uiterlijke pracht en praal. Het hofleven verliep nauwgezet volgens een vastgestelde etiquette en draaide geheel rond de vorst. Deze zorgde voor een passend vermaak voor de edelen die te Versailles verbleven. Een geliefkoosde ontspanning was de parade van het carrousel. Op het grote voorplein van het paleis

werd een optocht van verklede ruiters georganiseerd; op de tonen van militaire marsmuziek, vaak gecomponeerd door Delalande, beeldden zij te paard allerlei figuren uit. Ook toneelopvoeringen waren in trek. De stukken van Molière genoten de voorkeur van de vorst, ook al stak de auteur wel eens de draak met het pralerige hofleven. Balletuitvoeringen genoten eveneens een flinke bijval, vooral die getoondicht door Giovanni Battista Lully. Gezelschapsspelen en feesten werden voortdurend ingericht. Het hofleven te Versailles kostte de staatskas grote sommen. Het toenemende deficit van de staatsfinanciën en de matigende invloed, die Madame de Maintenon op de koning uitoefende, deden hem bij het einde van zijn leven zijn levenswijze fel versoberen.

Het kasteel van Versailles, oorspronkelijk door Lodewijk XIII als jachtslot gebouwd, is het werk van bekende architecten en kunstenaars. In dit grootse kader speelde zich eens het schitterende hofleven van de Franse koningen af. Toch bood het in vergelijking met onze moderne woningen, zeer weinig comfort aan zijn talrijke bewoners.